

roste a vyvíjí se mezi námi vzájemný vztah, pojí nás postupně jednotlivá témata, zapojíme se do skupiny, máme účast na životě společenství. Díky skutečné konverzaci mám sounáležitost s ostatními, přísluším ke své rodině, obci, někam patřím.

Synoda o synodalitě přináší do současného života církve nový vítr konverzace. Když ji dobře využijeme, i naše diskuse a posléze i naše porady z ní mohou jen profitovat. „Slovo konverzace vyjadřuje něco víc než pouhý dialog,“ můžeme číst v závěrečném dokumentu XVI. generálního shromáždění biskupské sy-

nody, „harmonicky propojuje myšlení a citění a vytváří společný životní prostor. Proto můžeme říci, že v konverzaci jde o konverzi. Jedná se o antropologickou danost nacházející se u různých národů a kultur, jež pojí praxe solidárního setkávání ke společné diskusi a rozhodování v otázkách životně důležitých pro společenství. Boží milost dovršuje tuto lidskou zkušenost. Konverzovat v Duchu znamená prožívat zkušenost sdílení ve světle víry a hledání Boží vůle v evangelijní atmosféře, v níž může Duch svatý dát zaznít svému nezařaditelnému hlasu.“

Mons. Prokop Brož

KOMPLEX MÉNĚCENOSTI

Bože, dej mi pokojné srdce, abych přijímal to, co změnit nemohu, odvahu k tomu, abych změnil to, co změnit mohu, a moudrost, abych tyto věci mohl rozeznat.

Reinhold Niebuhr

Mojí dětskou představou o tom, že všichni dospělí žijí bez trampot a bez zbytečných břemen – tedy tak, jako žijí děti –, začalo otřásat až dospívání. Do té doby jsem vůbec nic netušil o veliké problému mnoha lidí, o komplexu méněcennosti. Vědět jsem o něm ani nemohl, protože malé dítě jím zpravidla netrpí, a tudíž s ním nemá ani zkušenosti.

Přesto je právě dětství dobou, kdy se pocit méněcennosti, tento vřed hyzdící krásu života, začíná tvořit.

Postupem času si dítě začíná odvozovat svoji hodnotu od toho, jak je přijímáno svým okolím. Je-li malý človíček odstrkován jako nechtěný, nápadně divný nebo rodině stále tropící ostudu, přijme roli nemilovaného dítěte, naučí se ji hrát, přestává si sám sebe vážit a začíná se tak nemít rád.

Pokud je vzniku tohoto komplexu uchráněn

v rodině, přicházejí další bohaté zdroje takového nebezpečí, a těmi jsou škola a kolektiv. Prohlašování někoho za hlupáka, na kterém není nic pozitivního – ať už ze strany učitelů nebo dětí –, může takový komplex vytvořit nebo ještě prohloubit. Přispět dovede také nešťastná láska, která postiženého může dohnat do situace, kdy se začne dokonce nenávidět.

V nějakém směru zakomplexovaný člověk má pak často tendenci odvozovat svoji hodnotu od výkonu, který odvede. Falešně se domnívá, že svoji vlastní cenu zhodnotí na citovém trhu tím, když okolí i sobě samému dokáže, že něco umí. Pokud se mu daří, probíhá všechno dobře. Přesto je to nezdravě budované sebevědomí i motivace.

K radosti lidské duše patří vědomí, že duše sama má vždy a za všech okolností hodnotu nevyčíslitelné ceny. Hodnotu, kterou nemusí odvozovat od žádného ceníku a kterou nemusí zvyšovat žádným výkonem. Je hodnotná také tím, že za ni zemřel sám Boží Syn.

Max Kašparů: *O radostech lidské duše*

Hřivna – informační čtrnáctideník vydává ŘK farnost Semily pro vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 19. června 2025. **Uzávěrka následujícího čísla: 3. července 2025.** Redakce a grafická úprava: M. Kraus. Imprimatur: R. D. J. Gajdošík. Jednotlivé příspěvky zasílejte na adresu kraus.matej@seznam.cz, a to nejpozději do dne uzávěrky dalšího čísla.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník
ŘK farnosti Semily

Číslo 13 22. června 2025

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošík, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Farnost
sv. Petra a Pavla

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 23. 6. – 6. 7. 2025

23. 6. Po – – –

24. 6. Út **Slavnost NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE**

KO 18.00 za + P. Jozefa Porubčana

25. 6. St KA 08.00 za uzdravení Lenky

26. 6. Čt KA 08.00 za Věru

27. 6. Pá **Slavnost NEJSVĚTĚJŠÍHO SRDCE JEŽÍŠOVA**

KO 18.00 za + P. Ladislava Porubčana

28. 6. So **Památka Neposkvrněného Srdce Panny Marie**

DD 13.30 za farníky

KA 18.00 za ++ Cecilii a Jana Novotné a ++ rodiče Pajunkovy

29. 6. Ne **Slavnost SV. PETRA A PAVLA, APOŠTOLŮ**

KO 09.30 za + Antonii Koudelkovou

poutní slavnost

celebruje P. Jiří Smolek

30. 6. Po – – –

1. 7. Út KA 18.00 za uzdravení Lenky

2. 7. St KA 08.00 za ++ rodiče Masničákovy a 7 sourozenců

3. 7. Čt **Svátek sv. Tomáše, apoštola**

KA 08.00 na úmysl dárce

4. 7. Pá **Památka sv. Prokopa, opata**

KO 18.00 na dobrý úmysl

od 16.30 v KO svátost smíření

5. 7. So **Slavnost SV. CYRILA, MNICHA, A METODĚJE, BISKUPA, patronů Evropy**

KO 08.30 za + Jiřího Lukse a jeho sourozence

DD 13.30 za farníky

6. 7. Ne **14. neděle v mezidobí**

KO 08.30 za + Stanislava Kousala

Chovám naději, že podobně jako slovo eucharistie, které je řeckého původu, bylo do češtiny přejato a zdomácnělo, tak i slovo synodalita nalezne své místo v křesťanském slovníku. Ztělesňuje v sobě synodální proces, který jediný umí spojit svátostné eucharistické společenství, hierarchické pojetí struktury církve a misijní nasazení církve v současném světě.

Událost druhého vatikánského koncilu byla natolik bohatá, že potřebovala několik fází své vlastní recepce. Teologie i praktický život církve to dokládá na každém kroku. Těsně před svou rezignací papež Benedikt XVI. v rozhovoru k římským kněžím rekapituloval přínos druhého vatikánského koncilu pohledem své vlastní teologické zkušenosti. Zde uvádí, že během 20. století se podoba církve intenzivně vykrusovala jako Tělo Kristovo, kde se reflektovalo její svátostné založení na jedné straně, a jako Boží lid, čerpající z faktického dějinného (kulturního, politického a společenského) uspořádání církve na straně druhé. Až během koncilu a v dalších fázích jeho recepce se podařilo dospět k základní kategorii církve jako communio: spojení Božího lidu a Těla Kristova se děje „v nové skutečnosti – ve společenství: ve společenství s Kristem v eucharistii“.

Každá událost tvoří i způsob, jak je přijímána, osvojována ve svém dalším vývoji. První roky po uzavření koncilní auly v prosinci 1965 byly živé, plné podnětů a také zmatků. Do této fáze spadá ne zcela jednoduché a snadné dílo liturgické obnovy. Na tomto poli uzrával termín communio eucharistica. Začalo se mluvit více o eucharistii nejen jako o svatém přijímání, ale jako o společenství, které má své dějinné, časové určení a spásný dopad nejen v oblasti lidského nitra, ale v celku církve jako společenství. Současně se rozvíjela představa hierarchické struktury církve, která

byla nově pojata především na úrovni služby biskupa, resp. biskupského sboru. Biskupská služba byla pojímána v hlubokých souvislostech s posláním apoštolů, samostatnost biskupské zodpovědnosti byla nově rámována spoluzodpovědností biskupského sboru nikoliv z důvodu minimalistického formátu shody všech biskupů, ale z důvodu jednoty všech biskupů pod vedením Petrova nástupce – Římského biskupa. Až tzv. třetí fáze koncilní recepce, jež spadá do pontifikátů papežů Benedikta XVI. a Františka, poskytuje dostatečný prostor pro ucelené pojetí communio hierarchica v rámci celého Božího lidu. A ještě jeden velmi důležitý termín potřeboval čas, aby v následném období osvojování našel svoji plnější podobu. Jde o církev, jež je společenstvím poslaným. Církev coby communio missa je svou podstatou misijní (nejen misionářská). Není to jen jeden z jejích úkolů, je to její podstatný rozměr.

Jak propojit eucharistické společenství, v němž je možné v přímém liturgickém uctívání Boha čerpat autentickou zkušenost a faktickou sílu pro utváření života církve v tomto světě, s hierarchickým společenstvím, které má sloužit bohaté struktuře církve včetně řady charismat, darů a talentů? A jak toto bohaté společenství otevřít a nasměrovat do současného světa, který není hrozbou, ale polem, časem příhodným (eukairos) pro šíření Božího království na zemi?

Církev jako společenství na cestě

Jak velmi krásně napsal Walter Kasper, církev se na druhém vatikánském koncilu osvobodila od sebezáchovného procesu a opět se vydala cestou misijní otevřenosti. Papež František, zvolený v roce 2013, dal prostor dalšímu vývoji. Navázal na biskupskou synodu, která na svém 13. generálním shromáždění jednala o „nové evangelizaci pro předávání

křesťanské víry“ ještě pod vedením papeže Benedikta XVI. Dokument – apoštolská exhortace – vyšel již za papeže Františka, který do něj promítl zásadní vizi života církve: *Evangelii gaudium* – o hlásání evangelia v současném světě. Tedy naléhavým úkolem se stává hlásání evangelia, přinášení daru víry lidem současné doby. Na to musí být církev připravena. Proto další kroky vedou zpět k biskupské synodě, která se má znovu osvědčit jako skvělý nástroj života současné církve.

V říjnu 2015 při oslavě 50. výročí založení Biskupské synody papež František pronesl zásadní řeč o synodalitě „*Quod omnes tangit ab omnibus tractari debet*“ („co se týká všech, musí projednat všichni“) a tam také načrtl tři konstitutivní dimenze církve: úroveň církve partikulární, pak úroveň provincií nebo regionů, nakonec úroveň univerzální. Církev může žít ve své plnosti tehdy, když se všechny tři úrovně maximálně rozvinou a budou se navzájem posilovat. A toho je možné dosáhnout za podmínky, že se plně uplatní trojí communio: eucharistica, hierarchica et missa.

A tak se v říjnu 2021 otvírá další jednací období biskupské synody, a to zahájením synodálního procesu v univerzální církvi. Jak? V každé diecézi se otvírá synodální proces, který postupně směřuje přes národní (léto 2022) a kontinentální (jaro 2023) úroveň zpět na úroveň univerzální (podzim 2023). Jde o církev, která je jako communio celého Božího lidu na společné cestě. Všichni se této cesty účastní (participatio), aby postupně společná cesta rozšířila církev v jejím samotném nitru (rozšíř svůj stan, Iz 54,2) do nové misijní otevřenosti pro lidi současného světa. Jde o dílo, které se opírá od svého začátku o Ducha svatého, o modlitbu a naslouchání. Mezitím se čas pro jednání o synodalitě prodloužil ještě o rok, aby byl dostatek času na vyjasnění hlavní linie synodality, aniž by se poztrácela další témata, která bylo třeba od hlavní linie odlišit.

Tři způsoby komunikace

Na závěr bych rád uvedl jedno velmi praktické rozlišení, kterému nás synodální proces mohl naučit. Můžeme rozlišit tři způsoby komunikace, jež také vyznačují tři odlišná prostředí, která jsou komunikací utvářeny: 1. provozní jednání, 2. diskuse, 3. konverzace (duchovní konverzace, konverzace v Duchu svatém).

Provozní jednání je nutný způsob komunikace tam, kde máme společný projekt např. formou dobře řízeného podniku. Máme vytyčenu vizi, stanoveny cíle, rozdány úkoly, podnik běží. Je nutné se pravidelně scházet a kontrolovat, jak se dílo rozvíjí. K tomu slouží tzv. provozní jednání. Jeden mluví, zjišťuje stav věcí – jde o kontrolu –, zjednává nápravu nebo chválí a nachází podněty k dalšímu vývoji. Zaznamenává si další podněty, protože jde o velmi cenné informace pro další rozvoj firmy. Provozní jednání je skvělé na řízení firmy. Běda, kdybychom život v našich kostelích chápali jako provozní jednání. Kontrolovali bychom účast, nabádali ke zlepšení výkonu, zjednávali nápravu tam, kde bylo třeba naslouchat, dát prostor k životním selháním, čas pro další životní zrání.

Diskuse je způsob komunikace, při němž dochází ke tříbení idejí. Přemýšlíme, ti bystřejší se objeví v popředí, nakonec jde jen o několik diskutujících, ostatní mlčí, přihlížejí, zapisují si. Univerzitní a vědecká komunita je svou podstatou tvořena diskusí. Běda, kdyby naše kostely obsadili jen debatéři. Diskuse totiž polarizuje. Převaha debatérů v kostele – lhotejno jde-li o kazatelnu nebo pastorační radu – je úděsná, dusivá. Co se stane z domácnosti, která vnitřně krvácí na nekonečných dohadováních?

Konverzace začíná nasloucháním, skutečným zájmem o druhého. Předpokládá, že každý se vyjádří nejlépe, jak umí. Zatímco si nasloucháme a vedeme rozpravu, utváří se,